Verslag van de vergadering van de Algemene Raadscommissie d.d. 15 oktober 2026

Zaaknummer: 2503427
Voorzitter: mevrouw E. Schepers-Janssen
Griffier: de heer F.W. Pardijs
Locatie: raadhuis, Mevr. Kuipers Rietbergplein 1

Raads- en commissieleden:
Mevrouw Blekkink (Voor Winterswijk)
De heer Ydel (Voor Winterswijk)
De heer Kortschot (PvdA)
De heer Veldkamp (PvdA)
Mevrouw De Graaff (Samen Winterswijk)
Mevrouw Oonk-Toebes (Samen Winterswijk)
De heer te Selle (Samen Winterswijk)
De heer B.J.W. Grevers (CDA)
De heer G.J. Grevers (CDA)
Mevrouw De Rooij (CDA)
De heer van der Zwet (CDA)
De heer B. Gebbink (Lijst 8)
Mevrouw de Leeuw (Daadkracht.nu)
De heer Munsterman (Daadkracht.nu)
De heer Van Beek (Voor Winterswijk)
De heer Bras (Voor Winterswijk)
De heer Hoenink (Voor Winterswijk)
De heer Stemerdink (Voor Winterswijk)
De heer Deunk (D66)
De heer Hoogma (D66)
De heer Rhebergen (D66)
De heer Lammers (PvdA)
Mevrouw Schepers-Janssen (PvdA)
De heer Pleiter (Samen Winterswijk)
Mevrouw Mentink (VVD)
De heer Sonderen (VVD)
Mevrouw Prinsen (CDA)
Mevrouw Van der Vinne (CDA)
De heer Stammers (Lijst8)
De heer Wiggers (Daadkracht.nu)

Agenda:
1. Opening en mededelingen
2. Vaststelling agenda
3. Inventarisatie spreekrecht publiek t.a.v. begroting gemeente Winterswijk
4. Sluiting

Transcript:

1. Opening en mededelingen

De **voorzitter**: Het is inmiddels 19.30 uur en de vergadering kan beginnen; als iedereen zijn of haar plek wil innemen? Welkom allemaal bij deze algemene raadscommissie ten behoeve van de inspraak over de Programmabegroting 2027-2030. Ik kijk eerst even rond, zijn er mededelingen? Dan heb ik zelf een mededeling. En dat is: inspreker mevrouw Borsboom is helaas toch verhinderd. Haar inspraak is inmiddels op iBabs gezet, zodat hij wel voor iedereen inzichtelijk is.

2. Vaststelling agenda

De **voorzitter**: Gaan we over naar de vaststelling van de agenda. We behandelen vanavond één agendapunt te weten het spreekrecht voor publiek. Vanavond kan er ingesproken worden over de Programmabegroting 2027-2030. De politieke discussie over en besluitvorming van de begroting vindt plaats tijdens de raadsvergadering van 3 en mogelijk ook 5 november. Tijdens deze avonden is er geen gelegenheid meer om in te spreken over de begroting. Kan de agenda zo worden vastgesteld? Dat is het geval. Dan is die vastgesteld.

3. Inventarisatie spreekrecht publiek t.a.v. begroting gemeente Winterswijk

De **voorzitter**: En kunnen we overgaan naar de insprekers. En als eerste is dan de heer Kip namens Techniekloka al Skills. Mijnheer Kip, u heeft 5 minuten om in te spreken, en daar is de voorzitter zeer streng in. Hij loopt inderdaad mee. Succes.

De heer **Kip**: Geacht college voor zover aanwezig, raadsleden, overige belangstellenden en commissieleden. Mijn naam is Henk Kip, ik ben voorzitter van de Stichting Techniekloka al Skills, meesten waarschijnlijk wel bekend. En ik heb een concrete vraag waar een aanleiding aan ten grondslag ligt. Skills verzorgt al 20 jaar het praktisch techniekonderwijs voor alle basisscholen in Winterswijk. De continuïteit van deze voorziening staat echter wat onder druk, doordat de kosten van de coördinator niet langer via eerdere arbeidsintegratieconstructie kunnen worden opgevangen. De gemeente draagt huur- en energielasten voor Techniekloka al, scholen betalen een bijdrage per leerling en het bedrijfsleven levert een jaarlijkse en incidentele bijdrage. Vanaf het begin tot voor kort werd de coördinator via Hameland en later door Fijnder ingezet. De aangesloten gemeente financierde deze organisaties en de kosten namen de laatste jaren sterk toe, omdat er werd besloten om dat tegen hogere tarieven te doen. En wat nog veel erger was, er waren geen passende kandidaten meer te vinden de laatste jaren ook via Fijnder. Daarom waren wij aangewezen op de privémarkt. We moesten vacatures uitzetten en we hebben via openbare vacatures de laatste twee coördinatoren aan moeten stellen. En de personeelskosten komen nu volledig ten laste van Skills. Het verzoek wat wij willen doen aan de gemeenteraad is een structurele bijdrage vanaf 2027 van 20.000 euro per jaar in aanvulling op de vergoeding voor huur- en energielasten die we elk jaar keurig vergoed krijgen. En wij vragen de gemeenteraad dan ook om bij de behandeling van de Programmabegroting 2027-2030 ruimte te creëren voor deze structurele bijdrage en daarmee de continuïteit van Skills te waarborgen. Daarnaast vragen wij de raad het college opdracht te geven om in overleg uiterlijk voor de kaderbrief 2028 een structureel meerjarig financieringsmodel uit te werken. En dit model moet dan de continuïteit van de Techniekloka al en een evenwichtige verdeling van de lasten tussen betrokken partijen waarborgen. En waarom dat nu nodig is? De kosten van de coördinator zijn sinds 2016 met ruim 45.000 euro per jaar gestegen, eigenlijk het merendeel van onze complete begroting. Tijdelijke inzet via arbeidsintegratie is niet langer beschikbaar, dat hebben we nu al aantal jaren mogen vaststellen. En het aanvullen van structurele tekorten uit middelen van de stichting BTO die ons jarenlang heeft voorzien van, of in ieder geval de tekorten heeft gedekt, is niet houdbaar. Dat past ook niet bij de doelstelling van deze stichting. En een meerjarige financiering afspraak is nodig om personeel, lesprogramma en vrijwilligersorganisatie tijdig te kunnen plannen. Hoeveel minuten heb ik nog? Twee, dan gaan we nog even door. Want wat ik nog even wil toevoegen, dat is de maatschappelijke waarde van Skills. Want natuurlijk als je iets vraagt, moet er ook iets tegenover staan en dat staat er al jaren. Dit jaar vieren we dan nog ook ons twintigjarig bestaan. Skills is de praktijklocatie voor techniekonderwijs waar het primair onderwijs zelf niet aan toekomt. Ze kunnen datgeen niet zelf met eigen middelen realiseren en ook zeker niet met de vrijwilligers die wij daar voor beschikbaar hebben. We hebben ondertussen een groep van 60 vrijwilligers uit het bedrijfsleven die elke schooldag de kinderen begeleiden. Deze vrijwilligers worden ook regelmatig twee keer twee dagen al naar een cursus gestuurd om pedagogiek en didactiek bij te brengen van: hoe ga je om met die kinderen? En daar is nog steeds wel iets in te doen hoor. Alle basisscholen maken er gebruik van, ondertussen ook het ISK sinds 2024. Dat is een heel andere doelgroep 12 tot 18-jarigen die we ook op die manier proberen te integreren, maar ook enthousiast te maken voor de techniek. En waarschijnlijk ook veel sneller inzetbaar zijn zo meteen in het arbeidsproces en dat is ook zeer waardevol. We hebben

een coördinator op 60 vrijwilligers en die hebben we echt nodig om contacten met de scholen te onderhouden, vrijwilligers te plannen, materialen in te kopen, alles op elkaar af te stemmen. Het programma wat wij voeren, leerlingen werken met hout, ze werken met metaal, ze werken met elektrotechniek, ze solderen, ze zijn met 3D-printen bezig en een stukje robotica is de laatste jaren er allemaal bijgekomen. De onderwijsdoelen die we hebben zijn nauwgezet afgestemd samen met het onderwijs, daar liggen leerdoelen onder. Deze leerdoelen, dat kerndoelen tegenwoordig wordt genoemd, die worden doorontwikkeld en die moeten ook in 2031 weer vernieuwd zijn. Die gaan wij ook in het programma onderbrengen. De GKC heeft ook een techniekloka al, daarmee hebben we ook afstemming om een doorlopende leerlijn te realiseren. En dan het laatste stukje ISK, ik heb het erover gehad, het is een laagdrempelige omgeving. We zien daar de mensen ook van binnen komen met heel veel enthousiasme. En wat dat aangaat denk ik ook dat we niet alleen maar primair er zijn om de kerndoelen voor techniek in te vullen, maar we zijn ook bezig om jeugd een betere toekomst te geven. Wat dat aangaat denk ik ook dat mogelijke kosten voor jeugdzorg daarmee ook beïnvloed worden, dat vinden we heel erg fijn. En tot slot, het laatste punt, de laatste seconde, Techniekloka al is ook vanwege de vele oudere vrijwilligers een hangplek voor ouderen, daar wil ik mee afsluiten. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Kip voor uw inbreng. Ik kijk even de commissie rond of er aanleiding is tot vragen. De heer Van Beek.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Dank u wel voor de inspraak, mijnheer Kip. Prachtig initiatief. Ik weet nog dat mijn kinderen daar kwamen en die kwamen altijd weer trots thuis met iets wat ze gemaakt hadden. Maar gewoon het feit dat je kinderen lekker bekend maakt met hoe mooi techniek is, want dat is hard nodig. Die kennis en die leerlingen hebben we ook hard nodig in het verdere onderwijs en in de arbeidsmarkt. Maar u zei het net al, u vraagt wat extra's om toch ook de smart wel eerlijk te verdelen. Maar daar hoor ik dan ook in, als ik goed hoor, dat u ook aan het bedrijfsleven iets extra's vraagt om verder te komen?

De heer **Kip**: Het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. En het is niet zo dat wij het tekort wat wij verwachten de komende jaren, dat het volledig even door de gemeente wordt dichtgegooid. Dat verwachten we echt niet. Ook met het bedrijfsleven zijn we ook mee in onderhandeling en daar vragen we ook een verantwoordelijke bijdrage van, absoluut. Scholen hebben we daar al eerder op aangesproken en die geven op dit moment een bijdrage die past bij het totaal. Het is ook voortvloeiend uit de tripartite-overeenkomst die wij 20 jaar geleden gesloten hebben met gemeente en met het onderwijs. Dat past daar ook in en 10 jaar geleden is dat weer opnieuw bekrachtigd.

De **voorzitter**: Ik zie de heer Sonderen ook met een vraag.

De heer **Sonderen (VVD)**: Dank u wel, voorzitter. Ik kan mezelf nog herinneren dat ik daarnaartoe ben gegaan, in aanvulling op wat de heer Van Beek zegt. Fantastische ervaring als kind en mijn vader is ook heel technisch, die was ook heel trots als ik thuiskwam met iets wat ik dan zelf had gemaakt. Tom gaf het net al even aan, hij zei de gesprekken vanuit het bedrijfsleven. Lopen die gesprekken al? Kunt u daar inzicht in geven? Of is dat iets dat nog opgestart wordt?

De heer **Kip**: Nee, die gesprekken die lopen wel, die lopen eigenlijk continu wel. We zitten continu achter een grotere bijdrage aan te vangen. Maar het is en blijft moeizaam. Wat we willen, daar hebben we nog geen actie op ondernomen maar dat wat we wel gaan doen. Dat is in februari, dan is er weer een open dag op het GKC, dan zetten wij onze deuren ook open. Dan willen we ook een donateursactie starten voor ouders en voor opa's en oma's.

De **voorzitter**: Ik zie een vraag bij de heer Kortschot en bij de heer Deunk. Eerst de heer Kortschot, daarna gaan we naar de heer Deunk.

De heer **Kortschot (PvdA)**: Ook mijn dank voor het inspreken. Ik heb even een vraag, weliswaar Skills is niet op zich een instantie die alleen maar hier draait in de regio. Er zijn er meer dacht ik? Hebt u enig idee hoe dat loopt? Hoe dat gefinancierd wordt, met name richting coördinator?

De heer **Kip**: Wij hebben twee jaar geleden geprobeerd om de financiering van de andere zeven techniekklokalen in de Achterhoek boven tafel te krijgen, maar dat is erg moeizaam. We weten wel dat Aalten met name gefinancierd wordt vanuit Schaersvoorde, daar is het ook een onderdeel van. Precieze getallen ken ik absoluut niet. Borculo is met name gefinancierd vanuit bedrijfsleven, haar hoe het daar met de bijdrage zit per leerling weet ik niet. Eigenlijk moet ik daar zeggen van, ik heb daar geen duidelijk inzicht in.

De **voorzitter**: Mijnheer Deunk.

De heer **Deunk (D66)**: Dank u wel, voorzitter. Ik heb een vraag. U spreekt hier in de namens de raad van, het gaat op dit moment nog alles goed, maar u ziet een probleem in de toekomst en dat moet opgelost worden. Hoe verloopt tot nu toe de contacten met het college? En hoe zit het daar met de aanvraag? Hoe is daarop gereageerd tot nu toe? Dank u wel.

De heer **Kip**: Dan zou ik eigenlijk even rechtsaf moeten kijken. Maar met de vorige wethouder hebben we regelmatig contact over gehad en ik moet zeggen dat is altijd goed verlopen. En er is eigenlijk nooit gesproken over de tekorten die eraan zaten te komen. Er is wel gesproken over huur en huurpenningen, maar dat lag eigenlijk al vast in een afspraak die er lag en die is keurig ingevuld door de gemeente. En we lopen tegen een nieuw tijdperk aan.

De **voorzitter**: Het CDA met een vraag nog.

Mevrouw **Prinsen (CDA)**: Ik wil graag even iets vragen. Want hoeveel kinderen maken er dan per jaar gebruik van? Want het is natuurlijk van sowieso al fantastisch, maar even voor orde van grootte.

De heer **Kip**: Het zijn ongeveer 450, 500 leerlingen in de groepen 7 en 8 van alle basisscholen in de gemeente Winterswijk. En we hebben totaal dit jaar 6.000 leerlingbezoeken staan, 6.000 keer per jaar komt er een leerling binnen. Het zijn geen 6.000 verschillende, maar dat is uit de groep van 450, 500 leerlingen.

De **voorzitter**: Ik kijk nog een keer rond. Zijn er verder nog vragen voor de heer Kip? Dat is niet het geval. Dan dank ik u voor uw inspraak, dank u wel. Gaan we naar de volgende inspreker en dat is mevrouw Van Laarhoven naar namens SOSW. Welkom, ook u heeft 5 minuten om in te spreken.

Mevrouw **Van Laarhoven**: Goedenavond, voorzitter, raadsleden, bezoekers. Ik zal me even voorstellen, mijn naam is Joke van Laarhoven. Ik ben sinds februari dit jaar voorzitter van de SOSW, misschien wat meer bekend als de Whemer Hof. Dat is het ontmoetingscentrum voor senioren in Winterswijk. Ik wil u graag meenemen in dit verhaal. We zitten hier natuurlijk voor de begroting, het gaat om geld natuurlijk, altijd om de knikkers. Het ontmoetingscentrum is sinds 2013 gevestigd aan de Ratumsestraat. Begin dit jaar hebben we een kleine ruimte erbij gehuurd. Daar doen we voornamelijk workshops, vergaderingen, cursussen en dient ook als inloop voor de grote zaal als daar besloten evenementen zijn. In ons ontmoetingscentrum komen ongeveer 500 bezoekers per week. De drie ouderenbonden, de STOA, de WBS en Wenters Plus, zijn betrokken geweest bij de oprichting van dit centrum en zij maken hier ook volop gebruik van met hun activiteiten. Daarnaast vinden er een heleboel andere activiteiten plaats. En het centrum is 7 dagen per week open van 10.00 tot 17.00 uur, dat zijn 14 dagdelen. Ongeveer 10 dagdelen daarvan worden ingevuld door vaste activiteiten. Het draait volledig op vrijwilligers, dat zijn er zo'n 40 of 50. De ouderenbonden hebben ook hun eigen vrijwilligers, die springen ook nog wel eens bij. Kortom, het bewijst zijn nut denk ik voor heel veel ouderen van ons. Mijnheer Kip had het net al even over opa's en oma's, daar gaat het hier ook om en misschien ook wel om uw ouders of grootouders. Ook namens die spreek ik natuurlijk. We hebben 8.000 65plussers in Winterswijk, dat is 26 procent van de

inwoners. Dat is een hele grote groep volgens mij. De komende jaren wordt het alleen nog maar meer. Over een paar jaar hebben we 30 procent, dat is 1 op de 3. Het ontmoetingscentrum is denk ik van wezenlijk belang. Volgens mij is het geen luxe, het is de hoeksteen van een gezonde en solidaire gemeente. Het bestrijdt eenzaamheid en houdt onze senioren betrokken bij de samenleving. Omdat het om zoveel mensen gaat, verbaasde het mij ook dat er in de begroting eigenlijk helemaal niets staat over ouderen of over senioren. Ik heb gezocht op senioren, nul hits, op ouderen, nul hits. Dat is niet jammer, maar dat is echt treurig vind ik. Toen heb ik gekeken naar jeugd 70 keer, bouwen 41 keer, sociaal 46 keer. Ik denk, dat hoort bij sociaal, laat ik eens even verder kijken. Wat valt daaronder werk, onderwijs, cultuur en meedoen in de samenleving. Dat laatste is natuurlijk belangrijk, meedoen in de samenleving, maar hoe dan? In hoeverre is er in de raad oog en oor voor ouderen die ons Winterswijk gemaakt hebben zoals het nu is en waar wij de vruchten van plukken? U en ik. Het gaat over participatie, meedoen in Winterswijk, armoedebestrijding, zinvol leven door contacten te leggen, sociale cohesie, weerbaarheid en zelfredzaamheid. Maar wat is dat waard als onze bezoekers, voornamelijk 75-plussers, op doorgezakte tweedehands stoelen zitten. U kent dat wel, er liggen overal kussentjes in en het ijzer snijdt zo in je benen. Als we bij elke hoosbui moeten sjouwen met emmers vanwege lekkage, omdat de VvE en De Woonplaats het niet eens kunnen worden wie verantwoordelijk is en wie moet betalen. Gelukkig hebben we een systeemplafond, we kunnen de platen er zo uithalen. Inmiddels hebben we er al 18 gehad en is het op. Als wij op een hete zomerdag 80 mensen daar hebben zitten zonder koeling, dan is het niet fijn. Als je aan komt lopen, dat hebben jullie denk ik allemaal wel eens gedaan…

De **voorzitter**: Mevrouw Van Laarhoven, u bent al over uw tijd heen.

Mevrouw **Van Laarhoven**: Ben ik al over mijn tijd? Dan ga ik nu de concrete vraag stellen. De concrete vraag is: gemeente, wilt u ons helpen met voldoende financiering voor beide ruimtes om die open te houden? En geef ons alsjeblieft de garantie voor de komende vijf jaar, want de afgelopen vijf jaar zitten we in eind 2027 voor het laatst. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mevrouw Mentink.

Mevrouw **Mentink (VVD)**: Dank u wel, voorzitter. Dank u wel voor het inspreken. En een terechte opmerking denk ik die u meegeeft dat senioren niet genoemd worden in het hoofdlijnenakkoord. Dat heeft u terecht opgemerkt. Ik voel een aantal vragen qua zorg. U heeft het over het meubilair, u heeft het over het openhouden van de voorziening. Kunt u toch nog iets meer aangeven waar eigenlijk de hoofdprioriteit ligt? Wat mist u?

Mevrouw **Van Laarhoven**: De hoofdprioriteit ligt in het feit dat we best wel wat geld hebben om te investeren, maar het is te veel. Het zijn grote ruimtes, het is veel aan meubilair, dat kunnen wij niet alleen dragen. Wij vragen 1,50 euro per kopje koffie zodat alle ouderen mee kunnen doen, ook mensen met een kleine beurs. Daar houden we 20 cent van over.

De **voorzitter**: Mevrouw Mentink heeft nog een vraag.

Mevrouw **Mentink (VVD)**: Aanvullende vraag. Kunt u wellicht een bedrag aangeven waar u aan zit te denken? Dat maakt het wat concreter voor ons. Als u kijkt naar de vorige spreker, hij noemt een bedrag.

Mevrouw **Van Laarhoven**: Onze bijruimte, daar betalen we 800 euro huur voor en dat zouden we graag gecompenseerd willen zien gedurende de komende vijf jaar.

De **voorzitter**: Ik kijk even verder rond. Heeft de fractie van Daadkracht een vraag? De heer Van Beek.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Dank u wel. In tegenstelling tot mevrouw Mentink, in het hoofdlijnenakkoord staat natuurlijk wel degelijk wat genoemd over ouderen en ook over samen komen voor ouderen, ook over de vergoedingen voor uw onderkomen. Maar het zou mooi wezen als u met een concreet plan zou komen dat we ook echt een inschatting kunnen maken. U noemt nu dit bedrag, maar

wat er verder nog nodig is of wat u voor beren u op de weg ziet voor de toekomst. Want ik fiets er vaak genoeg langs en dan zie ik dat er altijd mensen zijn. Ook op zondag, de gekste tijden eigenlijk, dat is mooi om te zien. En met die aantallen oudere inwoners van Winterswijk, waar ik volgens mij nog een paar jaar dan behoor ik er ook toe denk ik, is het mooi dat er een plek is waar ze samen kunnen komen. Wat dat betreft is dat bij ons zeker niet uit het oog verdwenen. Wij horen graag concreet wat de plannen zijn.

De **voorzitter**: Daar wilt u nu een antwoord op?

Mevrouw **Van Laarhoven**: In de toekomst, binnenkort.

De **voorzitter**: Kijk ik even verder rond. Fractie van de PvdA? Geen vraag. D66? Lijst 8? Mevrouw Van der Vinne.

Mevrouw **Van der Vinne (CDA)**: Dank u wel, voorzitter. U heeft een prachtige ruimte, de Whemer Hof. We zijn er natuurlijk al een paar keer wezen kijken en recent heeft u die kleine ruimte geopend. Ik heb begrepen dat dat ook wel een pilot was om te kijken van: kan het uit? Hebben we die ruimte echt nodig? Wordt het niet te duur voor ons? Is dat nog zo? Loopt die pilot nog?

Mevrouw **Van Laarhoven**: Voor dit jaar nog, ja. Maar wat we tot nu toe zien is dat er wel behoefte is. En we vragen een kleine onkostenvergoeding, maar het is niet voldoende om de hele huur te betalen. En we hebben hem eigenlijk wel nodig, want alles wat daar gebeurt kan niet in de grote ruimte als daar activiteiten zijn. Het is een luxeprobleem eigenlijk.

Mevrouw **Van der Vinne (CDA)**: En denkt u dat die … Want u betaalt een 800 euro per maand voor die kleine ruimte en u vraagt een kleine onkostenvergoeding. Dan kan ik me voorstellen dat het financieel wel echt een enorme last is die kleine ruimte. Is het dan zo dat die pilot eigenlijk geen doorgang kan vinden? Of overweegt u dat nog?

Mevrouw **Van Laarhoven**: Misschien dat we nog een jaartje vol kunnen houden, maar dan is het op. Dan moeten we uit onze reserves die huur betalen en dan is het klaar.

Mevrouw **Van der Vinne (CDA)**: En heeft u dan nog andere mogelijkheden om te zeggen van, we gaan die grote ruimte iets anders inrichten dat we dat toch allemaal in een ruimte kunnen houden?

Mevrouw **Van Laarhoven**: Dat zou kunnen, maar ik denk dat het heel gehorig wordt.

De **voorzitter**: Ik zie dat mevrouw Oonk nog een vraag heeft.

Mevrouw **Oonk (Samen Winterswijk)**: Dank u wel, voorzitter. En ook bedankt voor uw inspraak. Ik heb een vraag. U noemde ook klachten over de warmte en zo, maar klopt dat er een jaar of twee jaar geleden geïnvesteerd is in de klimaatbeheersing? Is dat dan niet afdoende gebleven?

Mevrouw **Van Laarhoven**: Nee, het is geen koelsysteem. Het is een CO2-afvang, zo noemen ze dat geloof ik. Het doet niets met warmte binnen het gebouw.

De **voorzitter**: Verder? Ik zie de heer Kortschot nog met een vraag.

De heer **Kortschot (PvdA)**: U noemde zo terloops even de wateroverlast wat u gehad heeft daar. Mijn directe vraag is eigenlijk, betaalt u ook mee aan de Vereniging van Eigenaren? Of heeft u daar ook geen stem in?

Mevrouw **Van Laarhoven**: Nee, dat doet de verhuurder.

De heer **Kortschot (PvdA)**: De verhuurder en dat is De Woonplaats? Of wie is dat?

Mevrouw **Van Laarhoven**: Nee, dat is mijnheer van de DA, mijnheer Oortgiese.

De heer **Kortschot (PvdA)**: En die communicatie loopt ook niet lekker?

Mevrouw **Van Laarhoven**: Die communicatie hebben we regelmatig, maar het lost het probleem niet op.

De heer **Kortschot (PvdA)**: Hebt u daarmee ook extra kosten?

Mevrouw **Van Laarhoven**: Nee, we hebben daar geen extra kosten mee. Alleen de voerbedekking wordt nat en het plafond ziet er niet meer uit.

De **voorzitter**: Ik wil u allen er nog wel aan herinneren dat we hier in een officiële vergadering zitten en dat gesproken wordt via de voorzitter, ik herhaal het nog maar een keer. Ik dank mevrouw Van Laarhoven voor haar inbreng.

Mevrouw **Van Laarhoven**: U ook bedankt, allemaal bedankt.

De **voorzitter**: Graag gedaan. Dan gaan we verder met de heer Pietersz namens de Stichting Rumah Kasih. Ook u heeft 5 minuten de tijd om in te spreken en daarna krijgt u waarschijnlijk wel vragen vanuit de commissie.

De heer **Pietersz**: Dank u wel, voorzitter. Goedenavond raadsleden en commissieleden. Ik ben gewend om niet voor te lezen uit andermans werk, maar dat ga ik nu toch wel even doen uit ons gezamenlijk werk van ons bestuur. Mijn naam is Mishael Pietersz en ik ben bestuurslid van Stichting Rumah Kasih. En namens het bestuur ben ik vandaag afgevaardigd om mee te nemen in het verhaal van ons. Wij als Rumah Kasih hebben het plan om een eigen dagbesteding te beginnen speciaal voor mensen met de Molukse en of Indische achtergrond, of mensen die daar een affiniteit mee hebben. De reden waarom wij een dagbesteding beginnen, heeft te maken met een van de belangrijkste personen die wij in de samenleving kennen, ofwel de mantelzorger. En wat ons de laatste tijd opgevallen is dat mantelzorgers vallen steeds vaker om en de gevolgen daarvan zijn soms niet te overzien en juist daarom staan wij hier vandaag. Ik spreek in de vorm dat wij als bestuur dat samen hebben opgesteld. Wij zien steeds vaker dat mantelzorgers het simpelweg niet meer volhouden of dreigen uit te vallen. En precies dat is de reden dat we iets willen opzetten dat deze mantelzorger echt ontzorgt en zorgt voor een dag rust die vaak heel erg welkom is. Voor velen is de mantelzorger onbetaalbaar en van levensbelang. De mantelzorgers zijn voor ons de muur rondom de cliënt. Zij houden mensen thuis op de been, nemen dagelijks zorg over en voorkomen dat professionele zorg veel eerder en veel intensiever moet worden ingezet. Een bureau heeft in opdracht van MantelzorgNL berekend wat die mantelzorg maatschappelijk waard is. Gemiddeld vertegenwoordigen mantelzorgers duizenden euro’s per jaar aan zorg die anders professioneel overgenomen zou moeten worden. En wanneer die mantelzorger uitvalt, lopen de kosten voor de samenleving snel op. Daarom is onze eerste doelstelling heel eenvoudig, de mantelzorger zo lang mogelijk sterk houden. Wij willen als het ware muurversterkers zijn en niet de mantelzorger vervangen, maar ervoor zorgen dat hij of zij het langer volhoudt. En precies daar ontstaat op dit moment een probleem. De zorgcontracten zijn nu gegund aan partijen die op papier dagbesteding kunnen bieden, maar die voor onze doelgroep niet altijd de juiste zorg kunnen bieden. Onze doelgroep heeft de behoefte aan cultuursensitieve zorg. Dat betekent herkenning in taal, eten, muziek, gewoontes, omgangsvormen en ook in bijzonder vertrouwde gezichten. Voor veel mantelzorgers is het juist daarom moeilijk om hun vader, moeder, partner of familielid met een gerust hart achter te laten bij een reguliere dagbesteding. Wat wij soms terughoren, is dat cliënten onrustiger of verwarder thuiskomen dan toen ze werden gebracht. Dan heeft de dagbesteding haar doel gemist. Want als een mantelzorger iemand brengt om een dag ontzorgd te worden, maar 's avonds extra zorg en onrust terugkrijgt, dan is er onderaan de streep nauwelijks sprake van ontlasting. Daar willen wij het verschil maken. We hebben een omgeving waarin de cliënt zich herkent, veilig en vertrouwd voelt. En als de cliënt zich goed voelt, kan de

mantelzorger hem of haar ook daadwerkelijk met rust en vertrouwen achterlaten. En dan komen wij bij aan de vraag voor de gemeente. We komen hier niet om ons handje op te houden. We vragen niet om een aparte subsidiepot en wij vragen niet om geld buiten bestaande systemen. We vragen of er gekeken kan worden naar de zorgcontracten die nu lopen tot 2029. Omdat wij een vorm van zorg bieden die binnen het huidige aanbod onvoldoende aanwezig is, vragen wij de gemeente om te onderzoeken of deze contracten voor onze vorm van cultuursensitieve zorg eerder kunnen worden opengesteld en daarvoor nodig aangepast. Niet omdat we vinden dat bestaande aanbieders slecht werk leveren, maar omdat zij niet voor iedere doelgroep hetzelfde kunnen betekenen. En als wij aantoonbaar een groep mensen bereiken die onvoldoende passend wordt geholpen, dan denken wij dat daar ruimte voor moet zijn. Want uiteindelijk gaat het niet alleen om de cliënt, het gaat ook om de mantelzorg die daardoor langer overeind blijft. En zolang die mantelzorg overeind blijft, blijft ook die muur rondom de cliënt staan. Dat is wat we willen versterken. Geen extra systeem naast het bestaande systeem, maar toegang tot het bestaande systeem, zodat passende zorg ook daadwerkelijk op de juiste plek terechtkomt. Ik heb nu wat gesproken in de toekomst. Maar heel eerlijk, we zijn al een dagbesteding begonnen. Elke dinsdag is er een groep van ongeveer 12 vrijwilligers die een dagdeel 07.00 tot 21.00 uur bezoekers, geen cliënten, bij elkaar brengen en tegen een kleine vergoeding van 5 euro dat zij de mantelzorgers ontlasten, een dagdeel. Ik spreek in de toekomst, we zijn geen officiële dagbesteding en daarom ook de vraag die we neerleggen. Tot zover.

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Pietersz voor uw inbreng. Ik kijk even naar de commissie. De fractie van Samen.

Mevrouw **De Graaff (Samen Winterswijk)**: Dank, voorzitter. De vrijwilligers die werken hebben de juiste papieren?

De heer **Pietersz**: De vrijwilligers die werken die hebben niet de juiste papieren. In ieder geval niet papieren wat je nodig hebt voor een dagbesteding en daar willen we ook naartoe gaan werken naar mensen met de juiste papieren. Als we daarnaartoe gaan werken, dan spreek je ook over andere bedragen en dan kom je met 5 euro voor een dagdeel per cliënt niet mee weg. En dat is daarom waarom we graag gebruik willen maken van die systemen. Het is een urgentie die we nu ervaren, ook binnen de Molukse gemeenschap. Als we tot 2029 moeten wachten dan is dat verloren tijd.

De **voorzitter**: Mijnheer Wiggers.

De heer **Wiggers (Daadkracht.nu)**: Dank u wel. Ik ben even aan het zoeken dat ik het goed begrijp. Maar cultuursensitief betekent dat mensen die een bepaalde leeftijd hebben bereikt en de zorg nodig hebben, dat die zich het liefst omringen dan door mensen met diezelfde achtergrond. Begrijp ik dat goed?

De heer **Pietersz**: Ja, dat zien we goed. Het is niet vanaf een bepaalde leeftijd, we hebben ook relatief jongere personen die er nu gebruik van maken. Wat ik net zeg, mensen met een hersenaandoening die dat hebben opgelopen, die maken daar nu ook gebruik van. Dat zijn niet per se ouderen, het zijn mensen met een zorgvraag die hier gebruik van maken. En we zien inderdaad dat als zij Moluks eten proeven, ze gaan ook in hun eigen taal praten veel meer, als ze Molukse liederen … Ik praat even dan over cultuursensitief. En wij krijgen ook de verhalen terug dat ze dan ook beter weer terug naar als ze dan ergens begeleid wonen dat ze dan in de zorg waar ze dan ook wonen, als ze dan terugkomen dat ze wat beter in hun vel zitten. Dat is ook voor de verzorgende partij fijner als ze wat opgewekter terugkomen. En dat is ook precies wat we dan ook willen bereiken met die mantelzorg, wat ik net ook heb besproken, dat we die muur zo sterk mogelijk willen houden zodat we zo'n lang mogelijk van de reguliere zorg geen gebruik van hoeven te maken. En dan specifiek Molukse en Indische cultuur.

De **voorzitter**: De heer Van Beek.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Bedankt voor uw inspraak. Ik vind het wel mooi om te zien hoe de Molukse gemeenschap de verantwoordelijkheid neemt om de zorg op zich te nemen voor hun ouderen en andere zorgbehoevenden. Dat zit er echt ingebakken. Ik had natuurlijk graag van het college gehoord wat de mogelijkheden zijn. Ik hoop dat we dat op een later tijdstip een keer horen wat er mogelijk is. Maar mijn vraag is, heeft u ook wel eens gekeken om met zorgondernemers of zorgboerderijen die er in Winterswijk zijn om te kijken of je daar onderhangend aan zo'n zorgonderneming wat op zou kunnen starten dat u toch via een omweggetje uw doel kon bereiken?

De heer **Pietersz**: Daar hebben we zeker naar gekeken. Daar blijven ook naar kijken ook of we ergens als onderaannemer zouden kunnen functioneren. Die gesprekken lopen. We weten ook inmiddels, je gaat ook niet zomaar een dagbesteding oprichten. Dat is heel veel papierwerk en ook daar is het nodige voor nodig. Daar hebben we zeker naar gekeken, dat blijven we ook doen. Maar omdat het zo'n lang traject is in zichzelf willen we ook vooral een beroep doen hierop dat we als we tot 2029 moeten wachten en ze kennen ons ook niet in veel gevallen, met wie ga je dan in zee? Dat zijn allemaal vragen die we dan terugkrijgen. Ook daarin is niet zozeer dat we tegen muren aanlopen, want echt ze zijn bereid om met ons in gesprek te gaan. En daar kunnen we ook heel veel van leren, dat vind ik ook mooi om te zien. Maar het is wel onbekend, misschien dan ook onbemind, dat is waar we ook wel tegenaan lopen. Maar we zijn het zeker aan het onderzoeken, we zijn die gesprekken zeker aan het voeren.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Vinne.

Mevrouw **Van der Vinne (CDA)**: Dank u wel, voorzitter. Ik heb eigenlijk twee vragen. Want ik vroeg me af, hoe groot is de doelgroep waar u het over hebt? Over hoeveel mensen moeten wij aan denken? Zal ik eerst deze vraag maar doen.

De heer **Pietersz**: Als we kijken naar de doelgroep, dan zien we natuurlijk de Moluks-Indonesisch achtergrond binnen in Winterswijk is vrij groot. We hebben ook een paar weken geleden het monument mogen onthullen. Als we kijken naar die populatie is het vrij groot. U zei het al over leeftijd, we zien ook de eerste generatie, dat is nu letterlijk nog één persoon die hier in Winterswijk, niet rondloopt, maar wel rond wordt geduwd. Maar de tweede generatie, dan spreek ik over mijn ouders en inmiddels ben ik ook niet meer de jongste, die doelgroep komt er echt aan. En de precieze aantallen moet ik u schuldig blijven, maar dat ga ik voor u opzoeken en dat zal ik dan in de mail nog naar iedereen versturen. Maar we zien heel duidelijk dat daar behoefte aan is. Er is ook een initiatief bijvoorbeeld als Bersatu waarin elke maand echt wel de zaal vol zit. We zien echt dat daar behoefte aan is. Er zijn ook andere initiatieven in Nederland wat goed bezocht wordt. En op dit moment als je naar een Moluks-Indisch verzorgingshuis zou willen, is de dichtstbijzijnde is dan Ugchelen, dat is al een eindje weg ook vanaf de familie dan die hier dan zou wonen. Wat dat dan gaat ben ik van mening dat er genoeg potentie is, dat we in ieder geval de komende jaren en wellicht ikzelf ook daar dan ook gebruik van zou kunnen maken. Maar zover is het nog niet, in ieder geval niet voor mij.

De **voorzitter**: Laten we hopen dat u nog even gezond blijft.

Mevrouw **Van der Vinne (CDA)**: Ik had een tweede vraag. Ik had er eerst maar één gedaan. Als het mag, voorzitter?

De **voorzitter**: Ja, dat mag.

Mevrouw **Van der Vinne (CDA)**: Mijn tweede vraag is, ook met Bersatu komt u met veel mensen ook buiten Winterswijk bij elkaar. En weet u misschien hoe de ervaring buiten Winterswijk is dat we daar ook naar kunnen kijken? Heeft u daar kennis van?

De heer **Pietersz**: Voorzitter, antwoord gevend op de vraag. Vanuit de vrijwilligersgroep zijn er zeker mensen die gesprekken hebben met andere instanties die hier al mee te maken hebben. Daar leren we ook hartstikke veel van. En die geluiden zijn gewoon hartstikke positief. Eigenlijk wat we nu in kleinere

vorm al meemaken. Ik kan getuigen van een vriend van mij waarvan de moeder ook daarnaartoe gaat. Hij wilde er echt alles aan doen van, hoe kunnen we zijn moeder die nu in de reguliere zorg ook de dagbesteding krijgt, die financiën in ieder geval een dagdeel naar een initiatief zoals wij die hebben brengen? Zodat zij in ieder geval een dagdeel gewoon met Molukse en een Indonesische achtergrond een dagbesteding zou kunnen hebben. Die geluiden zijn positief. Ik kan het niet met cijfers onderbouwen, dat zou hartstikke mooi zijn als er een keer een grondig onderzoek naar wordt gedaan. Het is het ook wel onderbuikgevoel, daar ben ik me ook van overtuigd. Maar ik durf ook wel te zeggen dat als we zo'n onderzoek gaan doen, dat dat positief zal uitvallen.

De **voorzitter**: Dat was antwoord op uw vraag. Dan heb ik nog een vraag van de heer Deunk, van de heer Lammers en mevrouw Mentink. En dan gaan we eerst naar mijnheer Deunk.

De heer **Deunk (D66)**: Dank u wel, voorzitter. We vinden het als D66 heel mooi hoe u hier op tijd komt echt gewoon met een positief verhaal en volgens mij hier ook vooral zit om draagvlak te creëren voor een mooi idee. Waar we als D66 dan ook wel benieuwd naar zijn: hebben jullie tot nu toe al contacten gehad met de gemeente? En hoe verlopen die contacten met de gemeente en met het college? Wat is van daaruit de reactie wat zij al eventueel voor jullie kunnen doen?

De heer **Pietersz**: Vanuit dit initiatief hebben we ook de politieke partijen in ieder geval een uitnodiging gestuurd. Even op mijn conto, daar is niet heel snel reactie op gekomen, maar dat gaat komen, bij de ene wat meer dan de ander. En volgende week hebben we een afspraak met de wethouder Ten Pas waarmee we gaan spreken om dit initiatief ook onder de aandacht te brengen. Dat loopt. Daar zijn we ook hartstikke blij mee met dat er positief op wordt gereageerd vanuit de verschillende politieke partijen en raadsleden hier. Dat vinden we alleen maar positief. Ik moet ook persoonlijk zeggen, ik ben ook positief verrast hoe de reacties daar zijn en hoe snel we in gesprek willen gaan met elkaar. Wat dat aangaat ervaar ik daar ook wel draagvlak voor en dat is positief, in ieder geval vanuit onze kant.

De **voorzitter**: Dat is voldoende. Dan gaan we naar de heer Lammers.

De heer **Lammers (PvdA)**: Dank u wel, voorzitter. Erg mooi initiatief. Ik was benieuwd of u ons nog even wat meer mee kunt nemen in dat toekomstbeeld wat jullie hebben qua ideaalbeeld. Is dan het ideaalbeeld, het is nu een keer in de week, jullie willen naar iedere dag eigenlijk toe qua dagbesteding? En om dat ideaalbeeld te bereiken, is dan het enige knelpunt nu, de bekostiging? Of zijn er ook nog andere knelpunten waar dan rekening mee moet gehouden worden in de toekomst? Bijvoorbeeld zodra die opschaling al voor elkaar kan zijn, hebben jullie daar locatie daarvoor?

De heer **Pietersz**: Op dit moment, wat ik aangaf, die een keer in de week wordt nu gedaan bij gemeente LIFE Winterswijk in het kerkgebouw en daar komen ze bij elkaar. Die kosten worden vanuit de kerkelijke gemeente betaald, het onderkomen. Als we daarnaar kijken … Als we willen professionaliseren, het belangrijkste is dat we het ook willen continueren. En als we willen continueren en dat ook groter willen opzetten, dan hebben we daar gewoon mensen met papieren nodig en dan wordt het een hele andere financiële plaatje. En daar willen we gewoon ook rustig mee beginnen. Het ideaalplaatje, ik gaf net aan Rumah Kasih, ook als bestuur, is ook geboren omdat we eigenlijk verschillende woningen bij elkaar willen plaatsen. Zodat ook de zorg daar ook vanuit, wat je ook al binnen de Molukse en Indische cultuur wel vaak ziet, om elkaar te verzorgen. Ook gewoon als de ouderen wat ouder worden en dat je ouders dan gaat verzorgen. Ook op die manier bij elkaar te brengen en dat is helemaal het ideaalplaatje. Dat ze 's avonds als ze willen de deur uit kunnen lopen en ze ruiken het Indisch eten al bij wijze van spreken, dat is het ideaalplaatje. Dat is een ingewikkeld proces, dat is ook een moeilijk proces. Of dat ideaalplaatje ooit gaat komen dat weet ik niet, maar dat is wel ons doel. Maar we beginnen bij het ene dagdeel en daar willen we gewoon mee beginnen. We zien dat het aanslaat. We zien ook dat het heel veel kost en om die muur in stand te houden hebben we ook financiën nodig en hebben we soms ook het bestaande systeem nodig. Wij willen ons een beetje ertoe in wringen en dat is niet heel erg makkelijk. En daarom wil ik ook van dit moment gebruikmaken om draagvlak te creëren, maar daar waar kan ook gebruikmaken van het zorgsysteem hoe die nu gewoon is.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Ik kijk naar mevrouw Mentink, heeft u nog een vraag?

Mevrouw **Mentink (VVD)**: Dank u wel, voorzitter. Ik had een vraag, maar inmiddels is die volgens mij al beantwoord. Die ging eigenlijk meer om de landelijke ervaringen die er zijn. Volgens mij is mijn vraag beantwoord. Uw vraag is mij totaal duidelijk, heel goed.

De **voorzitter**: Dan dank ik de heer Pietersz voor zijn inbreng. En gaan we verder met de heer Nagel, hij komt inspreken namens de Stichting Terra Temporalis. Nu de heer Nagel onderweg is; ook de heer Nagel heeft 5 minuten voor zijn inspraak.

De heer **Nagel**: Dank, voorzitter. Beste commissieleden, raadsleden, ik zie ook het college zitten. Fijn om hier de mogelijkheid te hebben om iets te vertellen namens de Stichting Terra Temporalis, ook wel bekend denk ik als Het Steengroeve Museum nog, bekender dan onder die mooie Latijnse naam. Ik moest denken in de voorbereiding voor dit praatje aan een beeld wat me ooit eens een keer meegegeven is door een Winterswijker en die noemde Winterswijk een eiland omringd door land. En toen ik hier woonde … Want ik moet mezelf misschien even introduceren. Ik ben hier al 20 jaar geen inwoner meer bijna, maar ik heb hier wel 30 jaar gewoond en gewerkt. Kinderen zijn hier opgegroeid, als betrokkene bij de Rabobank. En toen vond ik dat een beetje onzinbeeld, maar nu ik inmiddels al zolang op afstand een beetje kijk en af en toe … We hebben nog een vakantiehuisje hier en rijden dan terug, dan komt af en toe dat beeld nog een keer weer naar boven van, het is toch eigenlijk inderdaad wel een eiland omringd door land. En heel veel eilanden ook in dit land, als je naar de Waddeneilanden kijkt, maar ook Zeeland is bijna ook een eilandsfeer daar, die weten van een nood een deugt te maken en dat is Winterswijk ook heel erg goed gelukt. Zeker als je wat meer op afstand zit en je kijkt ernaar. En je ziet de voorzieningen in dit dorp en je vergelijkt dat met andere dorpen van deze omvang, dan steekt dat er echt met kop en schouders bovenuit. En dat is niet vanzelf gegaan, dat is gegaan door daar hard aan te werken, door iedere keer dingen te bedenken, ondernemerschap, stappen vooruit te zetten. En ons initiatief de Steengroeve is daar ook een kleine steen in, want ik wil het ook niet overdrijven. Maar het is op die manier dat je eigenlijk blijft bouwen aan de uniciteit van zo'n gemeenschap als hier, om dat sterk te maken ook voor de toekomst. En in 2017 is er toen door deze raad al 1,1 miljoen toegezegd en ik wil toch nog echt benadrukken hoe belangrijk die toezegging is geweest. Als je zo'n toezegging niet hebt, ben je eigenlijk tandeloos als je naar de provincie gaat, als je naar sponsorclubs gaat zoals de Postcodeloterij. Noem dat soort partijen maar op waar wij aankloppen en contacten mee onderhouden voor de verdere financiering. Dan moet je een partij hebben die de eerste stap zet, die gewoon concreet zegt van, wij zeggen iets toe. 2017, dat is ook misschien wel de meest concrete vraag voor het hier en nu, toen is er 1,1 miljoen toegezegd. En we doen echt een klemmend beroep, een appèl op deze raad om in ieder geval de koopkracht te repareren van dat bedrag. Als je kijkt naar wat de bouwkosten hebben gedaan sinds die tijd, er zijn genoeg mensen die dat nog beter kunnen overzien dan ik, maar dan ga je al bijna richting de 2 miljoen, om alleen maar de koopkracht te handhaven op wat het toen had ten tijde van de toezegging. Ik denk dat dat misschien wel de belangrijkste vraag is voor nu. En ik wil toch ook de partijen noemen die enorm geholpen op verschillende niveaus: hier lokaal natuurlijk Sibelco, maar ook allerlei andere clubs in de recreatieve hoek die hebben ons enorm gesteund. Provinciaal natuurlijk, de provincie zelf maar ook andere clubs die in de provincie op dat niveau steunen en helpen. En landelijk en ook zelfs internationaal. We hebben in ons bestuur ook Anne Schulp zitten, een wetenschapper verbonden aan de Universiteit van Utrecht. Maar ook internationaal opererende universiteiten. Het is echt heel bijzonder wat hier te zien is, komt verder nergens in Nederland aan de oppervlakte. Het kan echt iets toevoegen, denken wij, aan wat ik in het begin probeerde te vertellen aan het product Winterswijk, als je het zo zou willen zeggen. We zitten hier ook in een beetje een financiële invalshoek denk ik. Jullie hebben iets er wel van gezien, ik denk dat het heel goed is. Er is een bureau bij geweest om die hele begroting door te akkeren en te kijken of het solide is. 20.00 tot 40.000 bezoekers is begroot. Het is ook goed om dat zelf nog eens te checken met vergelijkbare kleine musea in den lande, ik heb dat zelf ook gedaan en dan is het een hele voorzichtige terughoudende begroting. Ook de entrees die erin staan. Je zou zelfs ook nog een stukje kunnen financieren. Daar ben ik als oud-bankier echt tegen, dat moet je echt niet doen. Je moet dat soort instellingen helemaal met eigen vermogen financieren. Maar het zou zelfs kunnen, ik noem het even om de soliditeit van de hele opzet nog eens een keer te onderstrepen. Er zijn allerlei andere minor issues. Als jullie daar vragen over hebben, dan

kunnen we ze hier beantwoorden, kunnen ze ook later nog becommentariëren. Rondom de stikstof is er natuurlijk het nodige te doen geweest, ook daar is van alles over te zeggen hoe er met de buurt is omgegaan, hoeveel problemen liggen daar nog? Daar weten jullie misschien nog wel meer van dan ik. Maar het belangrijkste is dat de financiën goed geregeld worden, dat we daar een verdere steun in de rug krijgen, dan kunnen wij ook andere gelden activeren. En ik denk dat het bestemmingsplan ook hier in deze raad dat dat ook van grootste belang is om dat nu echt een stap verder te brengen.

De **voorzitter**: Mijnheer Nagel, u bent helemaal binnen de tijd gebleven. Als eerste vanavond, een compliment waard. Ik ga even een rondje maken de andere kant op en dan begin ik bij de fractie van het CDA, mevrouw Prinsen.

Mevrouw **Prinsen (CDA)**: Dank u wel, ook aan u voor het inspreken. Eind van deze maand in elk geval in de Staten is er een amendement van het CDA en de VVD in voorbereiding om te zorgen voor financiering. Kunt u aangeven welke verdere toezeggingen of concrete andere financierders u inmiddels binnen heeft? En of daarmee de realisatie echt dichtbij komt? Of dat er nog steeds een groot gat is?

De heer **Nagel**: Nee, die toezegging dat kan ik niet. Daar ga ik ook niet over, ik ben geen provinciebestuurder. We hebben wel heel veel contacten daar al gehad. Het plan zoals het nu is gefaseerd komt ook mede doordat de gedeputeerde dat heeft aangegeven. Die zei, doe het in twee stukken, dan vergroot je de kansen en de haalbaarheid enorm. Dat is nu ook het plan en dan doe je eigenlijk in fase 1 dingen waar je sowieso nooit spijt van krijgt, ook al zou fase 2 ik weet niet hoelang duren. We hebben het hier over een groeve van 250 miljoen jaar, dan doet een paar jaar er niet zo toe. Maar dat is een beetje de manier zoals we ermee omgegaan zijn, ook op hun aangeven. En uit al die contacten bespeuren we enorme welwillendheid. Er wordt natuurlijk ook gekeken naar de koppeling met andere dingen. Als je kijkt naar het toeristisch product van Oost-Gelderland, zo kijken zij er ook een beetje naar. Wordt er natuurlijk ook gekeken naar, Aalten is er nog een Verzetsmuseum, in Groenlo gebeurt nog iets en in dat hele pakket hebben we goede hoop dat wij ook echt een goede bijdrage krijgen. En ook iedere keer weer is daar de bijdrage van de gemeente enorm belangrijk. Als die er niet was geweest, als die toezegging er niet was geweest, hadden we niet eens koffie gekregen. Maar daardoor en ook als nu die koopkrachtreparatie zou plaatsvinden, dan helpt dat ook daar weer enorm als hefboom.

De **voorzitter**: Mevrouw Prinsen met een aanvullende vraag.

Mevrouw **Prinsen (CDA)**: Want mijn vraag ging niet over een toezegging vanuit de provincie, maar uit toezeggingen van andere financierders. Hoe dichtbij is realisatie van het museum als er wat vanuit de provincie komt en de gemeente zou al dan niet volledig voldoen aan uw verzoek? Wat heeft u daarnaast nog aan andere toezeggingen of concrete financiering in het zicht?

De heer **Nagel**: Er is in natura het nodige toegezegd, de wegomlegging. En zo zijn er een aantal andere dingen dat als wij daarom gaan vragen, dan is het altijd de vraag in hoeverre moet je dat in de boeken zetten. Want dat is eigenlijk dat mensen tegen kostprijs of zelfs daaronder voor ons dingen gaan doen. Daar is een bedrag voor, kunnen we nog wel wat verder disclosen. Daar zit ook een beetje een aanname in, want als wij een weggetje verlegging voor X krijgen en bij de gemeente zou het drie keer X kosten, daar kun je over twisten hoeveel dan die extra bijdrage waard is. Maar dat is substantieel, dat gaat om veel geld. En de Postcodeloterij, maar zo zijn er nog een aantal andere partijen waar we contacten mee onderhouden, die geven allemaal goede voornemens af en allemaal goede signalen, maar die wachten tot we echt vlak bij de startstreep staan.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan kijk ik even verder. Fractie van D66 nog? Fractie van de Partij van de Arbeid? De heer Van Beek.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Dank u wel. Dank u wel voor uw inspraak, mijnheer Nagel. Er speelt natuurlijk nogal wat in het gebied en heel Nederland rondom stikstof. En nu u weet er denk ik ook

alles van dat er ook wat cirkels gelegd zijn in Winterswijk en dat dat misschien ook wel wat gevolgen gaat hebben voor agrarische bedrijven in die cirkels. Hoe kijken jullie als bestuur ertegenaan, stel dat er misschien wel een boer weg moet uit dat gebied moet, maar dat er wel een museum is, wat betreft draagvlak?

De heer **Nagel**: Dat laatste, dat er een boer weg zal moeten, dat wij wel groen licht krijgen, die suggestie heb ik nog niet eerder gehoord. Lijkt mij ook onwaarschijnlijk dat dat zal gebeuren. Er is sprake van een soort salderingsregeling en is een bureau LBP|SIGHT die heeft er goed naar gekeken en op grond daarvan is er voor ons een salderingsregeling van toepassing. Dat heeft ook te maken met de hoeveelheid grond die dan voorheen een agrarische bestemming had en straks niet meer. Dan krijg je ruimte om het gebouw te maken en daarna is er natuurlijk geen stikstofuitstoot. Alle verwachtingen van de deskundigen die wij hebben geraadpleegd en die daar hun hand voor in het vuur steken, die zeggen dat we dat probleem gaan oplossen.

De **voorzitter**: Dat is voldoende. Kijk ik even naar de fractie van Daadkracht? Mijnheer Wiggers.

De heer **Wiggers (Daadkracht.nu)**: Dank u wel voor het inspreken. Dank u wel, voorzitter. Ik ben erg enthousiast over het Steengroevemuseum, dat moge duidelijk zijn. Maar heel concreet dat ik het goed begrijp, als we in de begroting van 1,1 miljoen toezegging naar 2 miljoen toezegging gaan, dan bent u tevreden en kunt u uit de startblokken?

De heer **Nagel**: Dat vind ik een hele goede stap.

De heer **Wiggers (Daadkracht.nu)**: Dan heb ik het goed begrepen, dank u wel.

De **voorzitter**: Kijk ik naar de VVD-fractie, de heer Sonderen.

De heer **Sonderen (VVD)**: Dank u wel, voorzitter. Dat was eigenlijk ook precies onze vraag. Als wij 9 ton zouden toevoegen, dan is dat voldoende?

De heer **Nagel**: Dat kun je zo niet zeggen, maar dan vind ik dat zo serieus en dat past zo bij de verwachtingen die in al onze gesprekken aan orde zijn geweest, dan maken wij indruk. Zo moet je het uitleggen. En het is ook zo dat als wij het hele verhaal niet rond hebben … Laat ik dat ook een keer zeggen, want ik realiseer me dat ik af en toe met een met een slag om de arm spreek. Maar als wij het hele verhaal niet 100 procent rond hebben, dan roepen we die 2 miljoen ook niet op. Zo simpel is het ook. Het moet helemaal gedekt zijn met harde toezeggingen door alle partijen en anders kunnen wij onze verantwoordelijkheid als bestuur ook niet dragen.

De **voorzitter**: En dan kijk ik tot slot naar de fractie van Samen? Geen vraag. Dan dank ik de heer Nagel ook voor zijn inbreng, Dank u wel. Het aantal insprekers is nu klaar.

4. Sluiting

De **voorzitter**: We kunnen de vergadering sluiten en dan wens ik eenieder een aangename avond toe.